

مِلَّانْصُرْلَهْتْنْ

№23.

قیمت ۱۲ قپک

۲۳

تولاق آسکز : تازه او خویانلار ایستیورلر کئىنه بىت پىرىت عادىلەزى
اچىزدىن گوتور سوند . آمان گۇنى در خويماڭىز خاردالىلار ! ...

آبونه قیمعی تفلیسده و غیر شهرلره یانوارلر اولندن مجموعه نئ ادریسی: تفلیس وارانوفسکی کوچمه نومره ۴۷ دیقاپلر اوتوز برنه تک، یعنی ملا نصرالدین اداره سی

تیفلیس. Воронцовская улица № 47

РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА
„Молла Насреддинъ“

«اداره مزه کیچن ایلک مجموعه سی ایچون بول گوندرلار اجنبی مملکتلر ۱۲ ایلنى ۶ منات، ۶ ایلنى - ۶ منات بىر آیه تک صبر ایلسونلر : حاضر کتاب ایندى اداره مزده یوخدر .»

۱۲ ایلنى . (۵۲ نسخه) - ۵ منات
۹ ایلنى . (۳۹ نسخه) - ۴ منات
۶ ایلنى . (۲۶ نسخه) - ۳ منات
۳ ایلنى . (۱۳ نسخه) - ۱ منات ۶۰ قىك

۲۵ ایون ۱۹۰۷

هر هفته نشر اولنور

شنبه ۲۷ جمادی الاولی ۱۳۲۵

سترسون که بر آدام محض ترقی ملت نامنه، بر اختلافی مسئله دن بحث آجا، ويا «عادت» که ضدینه گیده، هر ده شیکن باش قالدیروب باشنه ایدیرمەر یاغدیربخ . هر بىرمىز گويا دين و ملتى الله غيرلى حامىسى، جانى يانلى دونونه گروب زمانه اسلامى، قىرمانى اولوروخ. حالبىك بونلارلار ھايسى عوامى الالاتق، «من وارام» ديمىك، يلانچى عاملک گوسترمک، اسانچە شهرت فازانهاقدر. نه دىيوم : حق تعالى جمله ئى بىز ملالارك قىد و فعلدن، رىارتى و منقعت طمعندن، ايکى يوزىلەك صفتىن اوزاق ايلەسون .

من ملا نصرالدین، کیچن نومرمەدە يازدىم کە فلان آيە كىريملەر گورە و بىر پارە علمانڭ رايىه نظراً آرواتلارلار اوز اوزىمى اختلافى بىر مسئله حساب ايدىرم، و اوز آچماقى جائز بىلەن علمانڭ رايى خوشلۇرما. من، ھىچ وقت، دامدان دوشىم، دىمەمىش كە - حاشا - حباب يوخدر . بو سوز من ملا نصرالدین بارمسىنە صرف بېتاڭىر، من دىمەش و گىنده دىيرم كە: آروادى اوز و اللرىندىن سوائى جىع بىنى «عورت» در، آروادى عورت يىنى اوز و اللرىندىن سوائى يېلىرىنى آچماقى ايسە حرامىدر . بوندە ھىچ بىر ذره شىك يوخدر . اما اوز و اللرىنىڭ آچىلماغىندا عملا اختلاف ايدىوب: بىر سىدى دىورك اوز و ال آچماقى دە حرامىدر . بىر قىسى دىور كە اوز وال آچماق آقا نەزەر يوك بىر بلا اولوپىدر . نە جور اولماسون كە

عقلی و شرعی دليللر ايلە مباحثە ايدوب حقىقى آختاراجاعمىز يېرە، هر بىرمىز باشمزه بىر عوام دستەسى يغوب «تكفير» سلاحلە و ووروشماگە باشلىرىز . گوزل شريعتى الله بهانە ايدوب يىچارە عوام جماعى اوز غرض و مرضمە آلت ايدىرىك. دستە رىاستلىگى، عواملقىن گلن منقعت شخصىنى ھىميشە ساخلاماق ایچون آرایە مين جور بەتان و تأويلى سالىرخ. ھىچ مىك دىك كە بىز ملالار اوز آرامىزدە، اوز قاعده سىلە مذا كەرە و مباحثە ايدوب آخردە بىر طرفە تابع اولاق : كورە جىكسن كە بىر پارەمىز عجالە بىر دستە سازلىوب قىشىرىرىق: فلان كىس، مەلا، حججى انكار ايدوب دېتىن چىخىوب، اونڭ فانى حلالدر. يىچارە جماعت ده ايلە كەمان ايدىرى كە بوجور ملالارلار ئىغىت و ناموسلىرى بوجور حقارتە دوام گتۈرە سىلەر: ايلە ئىن ايدىر كە بىر يارە ملالارمۇزدە دوغۇرۇن، دين، ملت و وطن قانى وار، و او قان قويىمۇر كە مسلمانلارلار ئىلاقىدە تۈخۈنۈنلر . اما، والله يالان: گوندە يوز كەرە ملى و دينى حق و اختيارمۇزه تۈخۈنۈرلر. ملى و دينى حقوق و ناموسىزى آيقلار آلتە آلىلە. لە كەن، ھىچ بىرمىزدە دوداق تېرەدە جىك بىر جىرت يوق : جىلەمىز سىجان كىيى ابولىرىمىز ئىشكەرىنە سوخولوب اوز جانمىزك قىدىنە قالىرخ. بىر ساعتىڭ راھقى ، بىر قىك لەك منقۇتى ھىچ بىر شىئە دە كىشىرىك . اما، الله گو-

ملا نصرالدین مجموعەسى حکومىت بنا گذارلقيلە ياغلاندىغىندىن گچن اىكى هفتەدە نشر اولونا بىلەمىدى .

۲۳ - مجى نومرمە ايلە بىر ايلەك مشتىرىلە «مبلە ترقى» و «شيخ وزير» نام كتابچەلر تحفە گوندرلىدى .

حباب مىسىلەسى و جو ابىمىز

دەنیادە هر نە جور چىتىن و خارق العادە بىر مسئله، بصيرت و انصافە مذا كەرە اولونسە شىك سز حقىقت طرفى آختارىيلار . حقىقت آختارىيان يىرددە مطلق اختلاف اولور . شعورلى اختلاف ايسە بىت شعورلى اتحادى ميدانە گتۈرور . هر حالدە، حىكم و دواملى اتحاد محض فهم و بصيرت يولىلە اولان اختلافىدەدر. بىر سېلىدەر كە «اختلاف امىت رحمة» بويورلوبىدر . اما، حىف كە زمانەمىز ئىلەك بىر بلا اولوپىدر . نە جور اولماسون كە بىر ملالارى آرساندىكى اختلاف عالىك باشنه يوك بىر بلا اولوپىدر . نە جور اولماسون كە

بز اوز آجماغی حرام بیلن رائی و
قولرک چوغنی بیلریک . بزه «تازه حیات»
ستونلرندہ اوزون اوزون اعتراض یازانلر
زحمت چکوب اوز آجماغی حراملرنه شهادت
ویرن دلیلری یازیلر . مسئلہ مدام کے
اختلافی در، البت حراماغنه دائردہ دلیلر
چوق اولاچاق، جائز لگنہ دائردہ.

سوزوٹ جانی بوندیدر که آیا اوز و الی
اورتمک «اجماعی» و «ضروری دین» در
یا «اختلافی»؟ اگر اختلافی ایسه، ناحق
باشکنی آغیرتیمک، اوز خیالاتگرلہ تکفیره
جرئت ایله میک . یوخ، «اویز و الی»
آجیاق ده ذره قدر اختلاف بوسخه، اثبات
ایدک، کمال منونیته قبول ایدوب سہومزی
اقرار ایده ریک .

بز «اویز و الی» گوسترمگٹ جائز
اولماغنی اوزومند دیمیریک، بلکہ مشهور
علمانک آشاقمده کی عبارتلرندن قانیرخ:

شیخ طوسی مرحوم «نهاية» و «تبیان»
آدلی کتابلرندہ، سید صاحب ریاض «شرح کلیدر» ده،
شیخ یوسف بحرانی «حدائق» ده و شیخ کلینی
واسائرلری قدیم علمادن، و بر جماعت متاخرندن
دیبورلر که :

«شریعت محمد یهدہ اجنبیه یعنی یاد
آروادک اوزوونه واللرینه باخماق بدون ریبه
وتلند جائزدر . آرواده اوزوونی اورتمک
واجب د گلدر ». .

سید صاحب ریاض شرح کلیدردن سوائی
بوباره ده خصوصی بررساله یازوب اوراده اوز
آجیقلقی حرام بیلن عالمگر دلیلرلری بر به بر
رد ایدوب اثبات ایدور که : « یاد آروادک
اوزوونه واللرینه باخماق جائزدر »

(ولا یدین زینتمن الا ماظهر منها)
عورت یا اجنبیه در یا محروم، اجنبیه او-
لدقدہ یا آزاده در یا گنیز، اگر اجنبیه
و آزاده ایسه جیع بدنه عورت در و
جائز د گلدر باخلاق مگر یوزینه و اللرینه

اوندز اوتریکه عورت محتاجه در یوزینی
آچمه آلق و ساتق و قتنده و الی
چیخارتمقه الدیقی شئی آلمق و ساتدقی
شئی یا پولی ویرمکه .

اما شرطی اودر که باحتمله فتنه اولیه
(تفسیر کیم علامہ فخر رازی صفحه ۳۷۵)

عورتک کیشی یه باخلاق: اگر کیشی اجنبی
ایسه عورت یرى: گوبک ایله دیزلرینک
آراسیدر ، بعضی دیوبدر که جیع بدنه
عورتدر عورتلردن اوتری (یعنی عورتلر
کیشینک هیچ یربینه باخا ییلمز) مگر یوزینه
و اللرینه نجھ که کشی نک حالت در عورت ایله
(کشی عورتک هیچ یربینه باخا ییلمز
مگر یوزینه و اللرینه) اما اولجی قول
صحیح در اوندن اوتریکه آروادک بدنه فی ذاته
عورتدر بو دلیل ایله که عورت بدنه آجیق
اولجیق حالده نهاری صحیح د گلدر .
اما کیشینک نهاری صحیح در .

و اگر کیشی عورتہ محروم ایسه یا
زوجی در یا زوجندن غیری، اگر زوجندن
غیری ایسه گوبک ایله دیزلرینک مابینی
عورتدر و اگر زوجی ایسه و یا اینکه
عورت کنیز ایسه جیع بدنه باخا بیلر و
ها بیله زوجه و کنیز زوجک و آقانش
(تفسیر کیم صفحه ۳۷۷)

زینت خصوصده بعضی قائل اولوب عارضی
زینته: لباس، رنک، حنا، سرمه، وسمه،
خاتم، بیلهزیک، خلخال و گردن بند کیمی .
بعضی قائل اولوبدر خلقی زینته . اقرب
بودر که خلقی زینت داخلدر «زینتمن» یه .
زینق عارضی و صو گرہ عملہ گلمہ زینت
قابل اولانلار منحصر ایدوبلر زینتی فوقدہ
ذکر اولنان شیلرہ .

زینتی خلقته حل ایدنلر دیوبلر کے
«ماظهر منها» نک معنی سو بودر که عادت
جاری اولوبدر او یرلری ظاهر اینمکه
متلا عورتلدہ یوز و الی، چونکه شریعت
حنیفیه و سهلہ و سمحه در و ضرورت تقاضا
ایدیر یوزی و الی ظاهر اینمکه و اوکا
بناء علما اتفاق ایدوبلر که یوز والی

عورت د گلدر .
(تفسیر کیم صفحه ۳۷۸)

«الا ماظهر منها» - ایشه مشغول اولان
وقتنده عاده گورسنه اوزوک ، سرمه و
خضاب کمی، بو دلیل ایله که او نلاری
اورتمکده آشکارا چتین لک وار. بعضی دیوبدر
که زینت دن مراد زینتک اویزی د گلدر بلکه
زینتک یرى در و زینت عبارتدر خلقی و
عارضی زینتلردن و یوز ایله ایکی ال
حکمن خارجدر ، اوندن اوتریکه او نلار
عورت د گلدر .

(تفسیر ابن السعوڈ صفحه ۲۵۹)

تفسیر قاضی همین فوقدہ یازیلان قول
و عباراتک عینقی نقل ایندکن صو گرہ
بو قولی ده علاوه ایدیر که یوز و الی عورت
اولماق نماز و قتنده در نه اینکه باحق و قتنده
(تفسیر قاضی صفحه ۱۳۸)

زینت بر روایته زینت ظاهره در : سرمه و
اویزوك ، خلخال ، بیلهزیک . بر روایته
یوز و الی و ایکی آیاق در .
(تفسیر قاضی صفحه ۳۴۲)

«الا ماظهر منها» عبارتدر یوزدن و
الدن پس اوکا اجنبی نک باخلاق جائزدر
اگر قتنه یه باعث اولیا .
(تفسیر جلالین صفحه ۱۵۶)

(ولیضرین بخمرهن علی حیوبهن)

زمان جاهیت عورتلری باش اور توکلرینی
دال طرفدن باغلار دیلر و قباق طرفدن
بو یونلاری آجیق قلار دی و بوغازی و
و گردن بدلری گورسنه ردی اوکا گوره
امر اووندی که «باش اور توکلرینی بو یونلارنه
سالسوند که بو یونلاری و بوغازلری و
توکلری و قول لاریندہ بو یونلاریندہ اولان
زینتلری مستور اولسون .»

(تفسیر کیم صفحه ۳۷۹)

هان عبارتله و قرار ایله یازیوبدر ،
تفسیر ابن السعوڈ صفحه ۳۵۹

ଏହି କିମ୍ବା ଗୁଡ଼ା .....

ଦର୍ଶକ ତୁରନ୍ତାରାନ୍ଦେ

ମାକୁ ଫଳେ ସନ୍ଦେ ମରତ୍ତି ଖାନ ଏହି ବଜାରକୁ ଦୁଇଁ

آلماق و ویرمک و عورتک یوزینی تالیعاق ایچون معامله وقتندہ اجنبی کشیدر ایله، تاینکه عورت اوز دنیا کذرانی عماء کتوره بیلہ، اصل دلیل بو خصوصیده آیہ شریفہدر «لابیدین زینهن الا ماظھر منھا» عموم صحابہ بوکا قائلدر که ظاهر زینتدن مراد: سرمہ و اوزوکٹ یرلریدر، کے عبارتدر یوزدن و اللردن، اما ایاقلاردہ بر روایت اودر که ایاقده عورت دکلدر، بو جھته که یوں کیتمکه احتیاج او لمقه کوره آشکار ایتمک اولار، برده بو جھته کے شہوت یوز و اللرده او لا بیلر او نازاره با خماق جائز اولدقدہ ایاقه با خماق، جوازی بطريق اولی جائز اولا بیلر، اما بر روایته کوره آیاقلار عورت حساب اولونار سامر وقتنه، اما نماز وقتی عورت دکلدر، «اختیار»

آزاده عورتک جمیع بدنی عورتدر مکر ی-وزی و اللری، الله تعالیٰ حضرتلرینگ « ولا بیدین زینهن الا ماظھر منھا » فرمانه کوره، ابن عباس ییوروبدر که زینتدن مرادرسمه و اوزوکدر، و زینتی ظاهر ایتمک لازم دو توب او نگ یبرینی ظاهر ایتمکی، سرمہ یوزک و اوزوک اللرگ زینتی در.

(كتاب اختیار)

(و جمیع بدن الحرة عورۃ الا وجہها و کفیها و قدمیها ولذا تمنع من کشف و جھها بین الرجال للفتنة ولا يجوز النظر اليها بشهوة کوجه الامرد و اما بدونها فیحل)

معناسی: یوز، ال و آیاقلاردن سوائی آروادک جمیع بدنی عورتدر، فتنہ اولان تقدیردہ اوز آچماق ده منوادر، شہو تله او غلان او شاغلک اوزنه با خماق جائز اول- مادینی کبی آروادک اوزونه با خماق ده جائز دکلدر، اما شہوت ایله با خیاماسا حلال در،

(منقی - فتوا کتابی)

علامہ مرحوم « تذکرہ » کتابنگ دوردمجی، فصلنده ییورور: مسئلة - انان طائفہ سنتک عورت یری جمیع بدنی در، مکر یوزی، جمیع علما بوندہ اتفاق ایدوبدر، مکر ابو بکر بن عبد الرحمن بن هشام (حدیث روایت ایدنلرگ برسیدر)، او دیوبدر که انانک هر یری عورتدر حتی دیرنافلاری ده بو راوی نگ قولی غیر مقبولدر اجماع واسطہ سیلہ،

بخشی اولادی، صوکرا بو آیہ نازل اولدی، با اینکه بر گون ضیافت مجلسنده برآمدک الی عاشیه دگدی، بو آیہ نازل اولدی، بو آیه نگ ذکرندن صوکره الله تعالیٰ بیورور که:

(لا جناح علیهم ف آبائهن . . . الخ)

لفظاً ترجمہسی:

گناه یو خدر عورتله آتالارینه و اولادلارینه و قدالشلارینه و قدالشلاری اولادلارینه و با جیلاری اولادلارینه و او ز جنسی عورتله و او کسله که او عورتلرک الری مالک اولوبدر (قول و کنیز) و گر کدرکه البدن قورخلار بدرستیکه الله تعالیٰ هر شیئه خبردار.

تفسیر قاضیده: زمانیکه حجاب آیہسی نازل اولدی (۵۳ آیہ) آتالار و اولاد و قوملر عرض ایتدیر حضرت رسول علیه السلامه که آیا او ز قیزلاریمز، با جیلاریمز و قوملر ایله برده دالسنند داشاق؟ پس بو آیہ نازل اولدی.

تفسیر صافی بونگ متلی.

تفسیر کیم فخر رازی: زمانیکه حجاب آیہسی نازل اولدی او حکمن الله تعالیٰ محمرلری استنا ایتدی، بو آیه نگ یوزی اور تمہ که دلاتی یو خدر، او جھته که میحضر بو آیه نگ شان نزولی بسدون اذن او زکه ایونه داخل اولماق بارمسنده در.

(یا ایها النبی قل لازواجک و بنا تک و نساء المؤمنین یدین علیهم من جلابیہن

ذالک ادنی ان یعرفن فلا یؤذین).

یعنی ای یغمبر دیکلن عورتلرگا و قیزلاریکا و مؤمنلرک عورتلرینه که ایوند چخان و قندنه، یاخون ایتسونلر گندیلرینه چادرلرینی، بو گونه اور تو نمکله کنیزلردن فرق اولنورلر، و بو صورتده اونلار اذیت اولونمازی، که او نوع اذیت لر کنیزلره اولونور.

(قضیلیضاوی)

جائز دکلدر اجنبیه عورتہ با خماق مکر یوزینه و اللرینه اکر شہوت قورخوسی اولیمه، یونلارگ دلیل جوازی تقاضای ضرورت در،

بویو نلارینی اورتسونلر سوزیلہ کفایت ایدوب (قاضی صفحہ ۱۳۸)

اورتسونلر باشلارینی و بویو نلارینی و سینلرلارینی چارقاتلریله.

(جلالین صفحہ ۱۵۶)

« ولیزین بخمرهن علی جیوبهن » یعنی بویو نلارینی اورتسونلر.

(فسیر صافی)

حجاب آیہسی (۵۳ مجی آیہ) :
یا ایها النبین آمنوا لا تدخلوا بیوت البی
الا ان یؤذن لکم الى طعام غیر ناظرین
انه ولا کن اذا دعیتم فادخلو فاذا طعمتم
فاتشروا ولا مستانسین لحدیث ان ذالکم کان

بؤذی النبی فیسنحی منکم والله لا یستحی من
الحق واذا سلتهو هن متاعاً فاسئلو هن من
وراء حجاب ذالکم اطہر لقوبکم و قلوبکم)
یعنی ای او کسل که ایهان گنورو بسگز،

داخل اولمیک یغمبرک ایولرینه، مگر اینکه
سیزه اذن ویریله ییمکه (یعنی ییمکه دعوت

اولوناز و قدن قاباق گیتمیون) او حالہ
که منتظر اولمیک سگز طعام کامک و قته (یا
اینکه گوزلرگ طعامک قابه منتظر اولا که
نه وقت گله جک) اما زمانیکه چاغیر یلدیگز
داخل اولوگز، زمانیکه ییدیگز داغلوب
گیدیگز و بر بربگز ایله طلب انس ایتمیوک
بتحقیق سزا بو عملگز یلغمبره اذیت ویره،
او سیزدن حیا ایدر (سیزه گیدیگز دیمکه)
والله حیا ایلمز حقی دیمکه .

زمانیکه یلغمبرک عورتلرندن (یا اینکه مطلق عورتلردن) بر شیئی ایستمہلو اولدیگز، سؤال ایدیگز برده دالیسنند . بو گونه حجاب دالیسنند سؤال و جواب ایتمک
یا گیزه راقدر هم سیزه قبلیگزه و همی عورتلرک قلب لرنہ (یس گوزله با خقدن عبارتدر) .

بو ترجمہ مطابقدر جملہ تفسیر ایله
تفسیر قاضی ده: روایت اولوبدر که عمر رضی الله عنہ دیدی: یا رسول الله سنن یانکا جملہ یس و بخشی آدملر گلور، اگر امر ایده سگز امہات مؤمنین برده دالسنہ او تورالار

او زاعی و ابوثور . بو دلیل ایله که (ولایدین
زینتمن الا ماظھر منہا) نی ابن عباس
(یغبر ۲۶ ع عمومی او غلی کہ مفسر لرگ
بیوکیدر) تفسیر ایدوبدر یوزہ واللہ .
فضل هندی کشف اللثام کتابنده ، کہ علامہ
مرحومؑ قواعد کتابنگ شرحی در ، بشمجی
فرعده یبورور :

واجب در عورتہ بدلنی نماز و قستنہ
اور تمک مکر یوزینی واللہ نجھ کہ بومسئلہ
یازبلوبدر : میسوط ، معتبر ، اصحاب و جامع
کتابلرینہ . بوسوزگ دلیلی اور در کہ صحیح این
مسلمدن روایت اولوبدر کہ عورت ایچون جائزدر
نماز قیلماق کوینک ده ، اکر فالین اولا کہ بدن
کورونمیہ ، کوینک اللری و قدملری اور تمک
چارقات ده یوزی اور تمک . او حديث موجبیہ
کے فاطمہ علیہ السلام اللہ نماز قیلوری اکنندہ
کوینک وبانندہ چارقات ایله کوچک ایدی کہ
بانشک توکنی و قولاقلانی اور تمک قدرندن
آرتق د کلیدی .

«منتمی» کتابنده (علامہ نک در) جمیع علماء
اجماع ایدوبدر یوز ده و هابیله در تذکرہ
(علامہ نک در) ، «مختلف» و «معتبر» کتابلر .
یندہ و «منتمی» ده صراحتہ ذکر اولونوبدر
علمائک اجماعی ایکی اللردہ و دلیل کتورو .
بلر یونیکہ احتیاج و ادار ایدیبدر یوزی و اللری
آچماقہ . و این عباس تفسیر ایدوبدر (الا ماظھر
منہا) نی یوزہ و اللرہ و علاوه حرامدر یوزی
اور تمک نقاب ایله احرام و قستنہ «ذکری»
کتابنده (شمید اولک در) علماء اجماع ایدوبدر
عورت ایچون یوزینی اور تمک ،

شرح کبیردہ ستر عورت بانندہ :
یوز و اللر ، عورت اولماق بارہ مندہ
اختلاف اقوالی نقل ایتمک بعدنہ یبورور :
بلکہ مشمور فتوی و روایت جہتہ انحق یوز
و اللردہ سترگ واجب اولماقیدر .

(حيث جوز النظر اليهما الاجنبى) جائزدر
اجنبی کشیہ عورتگ اللرینہ و یوزینہ باخماق
(نجھ کہ تکاح کتابنده تفصیلا نقل اولناجادر)

گنه چوخ استدلالدن صوکرہ یبورور :
(ولا ییدین زینتمن الا ماظھر منہا) بیله
تفسیر اولوبدر کہ عبارتدر یوزدن و ایکی
اللردن و بعضی روایتارده ایکی قدملر دخی
بیلدر و «کلینی» رحمہ اللہ ده بوگا قائل در
و بوبوریدر کہ من خبردار اولماشم بو سوزگ
خلافہ قائل اولان ۔

ای ، نادان ملالرک سوزونہ قولاق آسوب
مندن یو نیجھ کونلکه اوز چوین جماعت !
کورورسر ، نہ قدر بیوک مجتهدلر و عالملرا اوز

هیچ بر صورتہ مسلمانلارہ روا گورمزدی و
بیله قول بیابانی عمل لرینی شریعته اسناد ویرمک
اوڑی کفردر .

شریعتن ابدا خبری اولمیان اور دو بادلی کربلای
و مشهدی قارداشلاریمزدن خواهش ایدیریک
قولاق ویرب گورسونلر کے شریعت ده
«زفح آخر» مسئلہ سئگ معناسی ندر .
شریعت بوبورور کہ «اوج طلاقدان صوکرہ
ار عورتني دخی آلبلمز الا کرک عورت
کیده اوڑکه اره و آرادان اوقدر کیچھ کہ کیشی
عورتی . اوڑ خواهشیله بوشیا ، عورت یاد عورت
کبی اولا صوکرہ همان عورتہ اولمجی اری
تصادفا راست گلکھ محضر او وعدہ همان
عورتی آلا یوسلہ ر »

ایشیتسونلر بزه بہتان دین لر ، ایشیت -
سو نلر یزی و تکفیر ایدنلر ، قولاق
ویرسونلر اردوبادگ قیرمزی سققاللیری
ساری بینی لر .

بز ملانصر الدین ایک . بزیم پیشہ مر و حشی
عادتلرہ گولمک در ، بزیم خدمتمن ایلان قوربا .
غایہ سااشماقدار . زمانی کہ بز گورریک کہ نخدود
در دمند عورتني اوج طلاقدان صوکرہ ویری
کور حافظه اوج کوندن صوکرہ کیدوب یالواری
کہ «سن الله عورتی ویراوزومه ، زمانی کہ بز
گورریک نخجواندہ ، حاجی زینال اوج
طلاقدان صوکرہ کیدوب یالواری کہ
سینه واوج کوندن صوکرہ کیدوب یالواری کہ
«سن الله من عورتی بوسا من آليم» - بز بو
ینچاره لری گورنده غم و غصہ ایدیریک کہ
نه سببہ بزیم مسلمان قارداشلاریمز یغبر
شریعتن بز در جدہ کناره چخوبالار و نہ
سببہ قارداشلاریمز بیلہ عصمت سز عادتلرہ
مر تکب اولوبالار .

بز غصہ ایدیریک کہ نسببہ بزیم بربارہ ملا لاریمز
الماہک یولینی بی نوا مسلمانلارہ نجھ کہ لازیم در
کو سترمیر لر . بز درد ایدیریک کہ نسبب بزیم
ملتمن انسانیت دن ، معرفت دن ، ناموس و غیرت دن
دین دن و شریعت دن بو درجه کناره دوشوبالر .
بو در بزیم سوزیمز .

قوی ، هر کس نخولی درد مندک و نخجوانلی
حاجی زینالک عادتلرینی و مذاقلرینی خوشلیور
خوشاlassون ، قوی ، هر کس بو جنابسلر
ایتدیکلری کلثوم نه عمل لرینی تصدیق ایدیر
ایشون ، قوی اوج طلاقدان صوکرہ عورتلر -
ینی بر نیجھ گوللو گه اوڑ گه کشی یه اره
ویرنلر ویرسونلر ، اما بز دیبوریک کہ
شریعت بر مقدس و عالی عالم در و بیله مضحكہ .
لی ایشلردن شریعتک اصلا خبری یو خدر .
بزیم سوزومز بو در . قولاق صاحبلری
ایشیت سونلر . ملا نصر الدین .

آچماعک جائز او لماغنی یازیرلار ، بز ده مسئلہ نی
اختلافی بیلوب اوز آچماعک جائز او لماغنی
یاز دوق ، حتی بو خصوص ده قرآن کریمدن دلیل
کتیر دک . لکن من ملا نصر الدین ایشانمیوب ، سزی
بو کونلرہ ، بو حقار تلرہ سالان ، بربارہ روحانی
دریستنہ کی قور تلرگ سوزینہ آلانیں سیز .
جماعت ، شکر اللہ . اوز فکرگر ،
محاکمہ گز وار .

کورورسر نہ قدر بیوک مجتهدلر یوز آچماعی
اختلافی بر مسئلہ بیلیر . حالبو کہ بیزی تکفیر
ایسدن غرض سکارلر اوز شریعتنندن اوز
کتابلرندن خبرلری اولمیا اولمیا کوتوروب
یالاندن یازیرلر کے و سزی قاندیر ماق
ایستیرلر کے : بو مسئلہ ده ذرہ قدر
اختلاف یو خدر .

حمد اولسون ، اوڑ گز کورورسر : کیمیلر در
شریعتنی بیلیمیوب کور کورانہ آل آیا چالانلار
کیمیلر در حقیقتی کیز لہ دوب جماعتی آللادوب
اله سالانلار ؟ ملا نصر الدین

بعض کو نلو کہ

(زوج آخر مسئلہ سی)

مجموعہ مزگ ۱۹ و ۲۰ مجی نومرہ لرندہ
«زفح آخر» مسئلہ سنه دائیر درج اولونان
مقالات لری بز یازاندہ یقین ایله مشدیک کے
هر بو غیرتی ، ناموسی و وجدانی مسلمان
بو مقاہلری او خویاندہ مسلمانلارگ و حشی
عادتلرینه جو خلیجہ گواہ جلک و بز ده مر جبالر
سویلیه جلک .

اما ایندی نہ گورریک ؟
ایندی کوروروک کہ بعضی سقال لاری قیرمزی
و بین لری ساری مسلمانلار بزیم سوزومزی
اصلا باشه دو شمیوب دیبورلر کہ «ملانصر الدین
شریعتی استہزا ایدیر» .
دخی بو بارہ ده هیچ کس ایسله بزیم
ایشمز یو خدر ، هیچ بر کسہ بز سوزومزی
دیمک ایستہمیریک .

بزیم سوزومز محض انصاف اهلندر .
قوی انصاف صاحبلری قولاق آسسونلار .
بز بونی دیمیٹ کہ و کنه دیبوریک کہ
عورتی اوج طلاقدان صوکرہ اوڑ گه کشی یه
«بر نیجھ گونلکه» اره ویرمک و نخجواندہ
حاجی زینال کمی و نخدود در دمند کمی
کیدوب عورتی تازہ اریندن یالواروب بوسا
تماق و ایوه گورمک وحشی ، گولمی ،
غیرت و ناموسن بالمره اوڑاچ و شریعتن
کنار بر ایش در .
شریعت صاحبی بیله اویون او یونیجا عادتلری

اول بىلە اولور

آخرە دە بىلە اولور .